

MINISTARSTVO FINANSIJA I SOCIJALNOG STARANJA
DIREKTORAT ZA EKONOMSKU I RAZVOJNU POLITIKU

MJESEČNI MAKROEKONOMSKI IZVJEŠTAJ

JUN 2021

KLJUČNE PORUKE

- U prvih pet mjeseci 2021. godine u turizmu ostvaren godišnji rast noćenja turista od 37,4%
- Rast industrijske proizvodnje za pet mjeseci 13,4%
- Prosječna inflacija za pet mjeseci iznosila 0,9%
- Stopa nezaposlenosti ZZCG na kraju maja 24,3%
- Prihodi budžeta za pet mjeseci 2021. iznosili su 628,6 mil.€ i viši su 2,1% na godišnjem nivou
- Rast ukupnih depozita u maju 9,0% na godišnjem nivou, uz rast kreditne aktivnosti banaka od 8,0%
- Godišnji rast izvoza za 5 mjeseci iznosio 25,0%
- Neto priliv SDI za 5 mjeseci 168,4 mil.€

Međunarodno okruženje

Prema junskoj procjeni Međunarodne organizacije rada (ILO)¹, kriza na tržištu rada stvorena pandemijom COVID-19 još uvek nije gotova, a rast zaposlenosti neće biti dovoljan da nadoknadi pretrpljene gubitke do 2023. godine. Zaposlenost je na globalnom nivou u 2020. godini opala za 114 miliona u poređenju sa 2019, dok bi, da nije bilo pandemije, svijet stvorio oko 30 miliona novih radnih mjesta. Produženo trajanje pandemije širom svijeta prouzrokovalo je i manjak ukupnih radnih sati od 4,8% u prvom kvartalu 2021. godine. Ovaj manjak se odnosi na 140 miliona poslova sa punim radnim vremenom u prvom kvartalu 2021. godine i 127 miliona poslova sa punim radnim vremenom u drugom kvartalu tekuće godine.

Realni sektor i inflacija

Shodno preliminarnim podacima Monstat-a, crnogorska ekonomija je u prvom kvartalu 2021. ostvarila realni pad od 6,4%. Glavni razlog zabilježenog pada ekonomske aktivnosti je prenošenje zdravstvene krize i u 2021. godinu, kao i pozitivne stope rasta ostvarene u prvom kvartalu 2020. (period prije izbijanja pandemije). Najveći negativni doprinos padu BDP-a dale su privatna potrošnja (-6,7 p.p) i bruto investicije u osnovna sredstva (-5,8 p.p). Prosječna godišnja stopa rasta ekonomije 27 EU zemalja u prvom kvartalu 2021. iznosila je -1,3%. U turizmu je, u kolektivnom smještaju, za period januar-maj 2021. ostvaren godišnji rast dolazaka turista od 13,9%, dok je broj noćenja veći za 37,4%². Pozitivan trend rasta broja dolazaka turista i noćenja nastavljen je u junu i julu. Promet robe u trgovini na malo je u maju 2021. zabilježio godišnji rast od 9,8%, posmatrano u stalnim cijenama. Industrijska proizvodnja je za prvih 5 mjeseci veća 13,4% g-n-g, vođena rastom proizvodnje električne energije (49,0%), dok su podsektori 'prerađivačka industrija' i 'vađenje rude i kamena' zabilježili pad od 3,1% i 21,9%. Potrošačke cijene u periodu januar-maj 2021. godine, na godišnjem nivou, u prosjeku su više za 0,9%. Prema junskim prognozama Svjetske banke očekuje se rast globalne inflacije sa 2,5% u 2020. godini na 3,9% u 2021, vođen rastom cijena hrane i energenata, kao i rastućim cijenama prekomorskog prevoza. Obim ukupno realizovanog platnog prometa u Platnom sistemu CBCG u prvih pola godine iznosio je 5,2 mil. naloga, dok je ukupna vrijednost realizovanog platnog prometa iznosila 6,9 mlrd.€.

Zaposlenost i zarade

Prema administrativnim podacima, prosječan broj zaposlenih u prvih pet mjeseci 2021. iznosio je 155,138 i niži je 17,1% na godišnjem nivou. Podaci o Anketi o radnoj snazi za prvi kvartal 2021. još uvijek nijesu objavljeni, a njihovo objavljivanje se očekuje do kraja avgusta tekuće godine. Na kraju maja, prema evidenciji ZZZCG, bilo je 56,385 nezaposlenih, što je rast od 18,7% u odnosu na kraj 2020. Registrovana stopa nezaposlenosti ZZZCG na kraju maja

¹https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_795453.pdf

² Podatak se odnosi samo na kolektivni smještaj koji čini oko 36% ukupnih noćenja na nivou godine (2020. godina)

iznosila je 24,3% i viša je 6,4 p.p g-n-g. Prosječna neto zarada za pet mjeseci iznosila je 529€ (rast 1,3% g-n-g), dok je prosječna penzija iznosila 293€ (rast 1,6% g-n-g).

Fiskalni sektor

Prihodi budžeta u periodu januar - maj 2021. godine iznosili su 628,6 mil.€, što je na nivou planiranih, i viši su za 2,1% u odnosu na 2020. godinu. Na stabilizaciju ekonomske aktivnosti ukazuje rast prihoda u aprilu i maju za 14,8%, odnosno 18,0% u odnosu na iste mjesece prethodne godine. Dakle, rast prihoda u periodu januar - maj od samo 2,1% rezultat je prije svega visoke naplate prihoda ostvarene u periodu prije pandemije (januar - mart 2020. godine). Izdaci budžeta u periodu januar – maj 2021. iznosili su 792,2 mil.€ i u odnosu na planirane manji su 9,3%, dok su u odnosu na isti period 2020. godine veći 1,2% usljed veće realizacije određenih kategorija. Za pet mjeseci 2021. godine ostvaren je deficit budžeta u iznosu od 163,7 mil.€ ili 3,5% BDP-a, koji je 33,1% manji u odnosu na planirani.

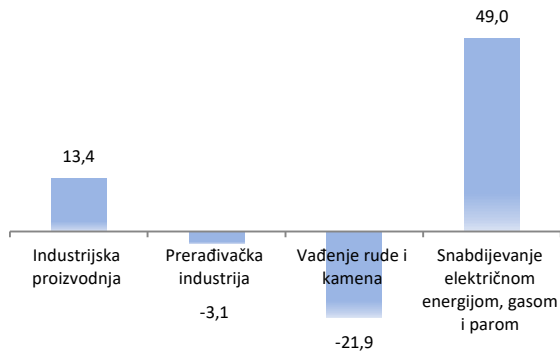
Finansijski sektor

Prema podacima CBCG, neto profit crnogorskih banaka je u prvih pet mjeseci 2021. godine iznosio 24,1 mil.€ i veći je za 45,1% g-n-g. Ukupni krediti su na kraju maja iznosili 3.322,1 mil.€ (rast 8,0% g-n-g). Krediti privredi su zabilježili rast od 4,0%, dok su krediti stanovništvu porasli 2,2%. Krediti odobreni nerezidentima su u maju zabilježili visok rast od 66,9%. U maju tekuće godine zabilježen je i nastavak rasta depozita od 9,0%, koji su iznosili 3.595,2 mil.€. Depoziti privrede su porasli 10,9%, dok su depoziti stanovništvu zabilježili rast od 2,3% g-n-g. U maju je u blokadi bilo 19.105 privrednih društava, dok je ukupan dug po osnovu koga je izvršena blokada računa iznosio 813,1 mil.€ i bilježi godišnji rast od 19,7%. Prosječna ponderisana efektivna aktivna kamatna stopa na ukupne kredite u maju 2021. iznosila je 5,79% i bilježi godišnji pad od 0,15 p.p, dok je prosječna ponderisana efektivna pasivna kamatna stopa iznosila 0,4% i bila je na približno istom nivou kao i na kraju maja 2020.

Spoljnotrgovinska razmjena i investicije

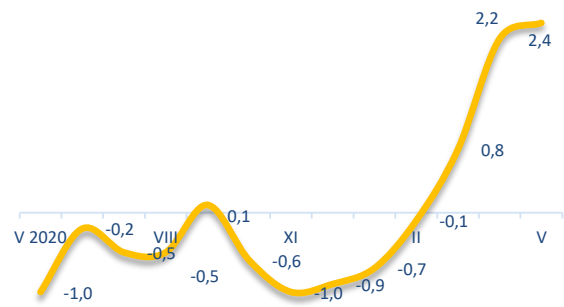
Stabilizacija i postepeni oporavak ekonomske aktivnosti nakon suzbijanja pandemije, tokom perioda januar - maj 2021. doprinio je padu robnog deficita za 5,1% g-n-g. Prisutan je dinamičan rast izvoza (25,0%) i blagi pad uvoza (0,3%). Ukupan izvoz u vrijednosti od 166,3 mil.€ bilježi rast izvoza električne energije za 19,2 mil.€; rude boksita 3,3 mil.€; duvana i proizvoda od duvana 2,9 mil.€; medicinskih proizvoda 2,0 mil.€ i aluminijuma 1,8 mil.€. U strukturi uvoza koji je iznosio 844,3 mil.€, najviše su zastupljeni mašine i transportni uređaji 191,8 mil.€; prehrambeni proizvodi 163,5 mil.€ i industrijski proizvodi 141,4 mil.€. Prema preliminarnim podacima, u periodu januar-maj 2021, neto priliv SDI iznosio je 168,4 mil.€, što je za 25,5% manje g-n-g. Ukupan priliv SDI iznosio je 296,3 mil.€ (pad od 10,9%), a rezultat je pada dužničkih ulaganja. U ukupnom prilivu SDI najveći udio imale su Srbija (36,8 mil.€), Ruska Federacija (32,8 mil.€) i Švajcarska (22,5 mil.€), koje su zajedno činile oko 31% ukupnog priliva. Ukupan odliv u periodu januar-maj 2021. godine iznosio je 127,9 mil.€, što je za 20,3% više nego u istom periodu 2020. godine.

Grafik 1 Godišnji rast u industriji za period januar-maj 2021.

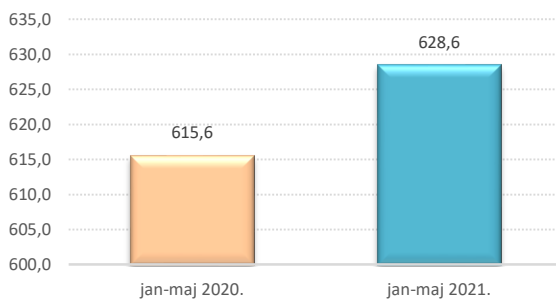
...Rast industrije za 5 mjeseci vođen većom proizvodnjom električne energije...

Grafik 2 Inflacija, CPI, godišnja stopa %

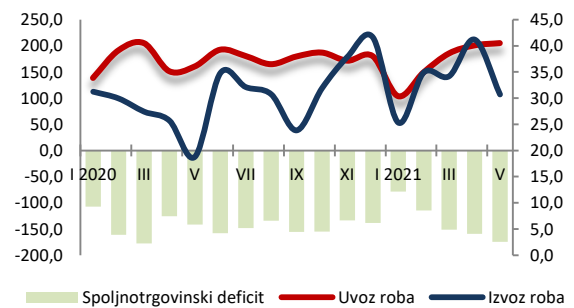
...Prosječna inflacija za 5 mjeseci 0,9%...

Grafik 3 Prihodi budžeta, u mil.€

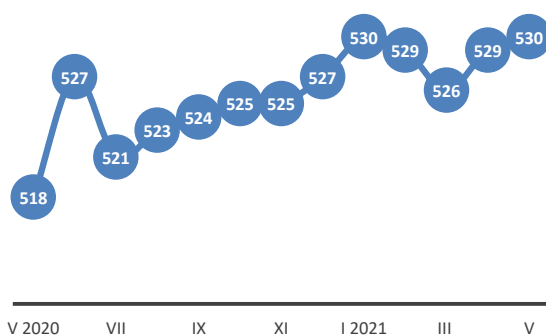
...Za prvih pet mjeseci 2021. godine prihodi budžeta zabilježili rast od 2,1% na godišnjem nivou...

Grafik 4 Spoljnotrgovinska razmjena, u mil.€

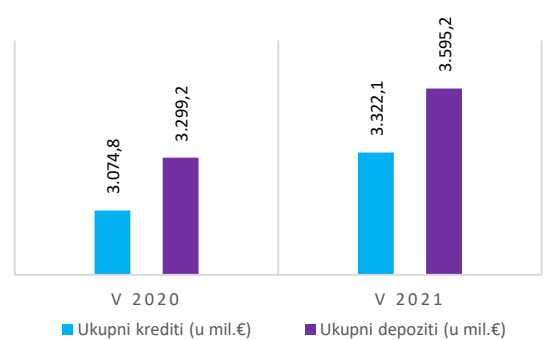
...Rast izvoza od 25,0% na godišnjem nivou, uz blagi pad uvoza od 0,3%...

Grafik 5 Prosječna neto zarada, u €

...Godišnji rast prosječne neto zarade od 1,3% za pet mjeseci...

Grafik 6 Ukupni krediti i ukupni depoziti, u mil.€

...Godišnji rast depozita i kredita od 9% i 8%, respektivno...

Tabela 1 Realni sektor (Izvor: Monstat)

Realni sektor	V 2020	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2021	II	III	IV	V	M-n-M	V 2021 - g-n-g	2021/2020 g-n-g
Turizam																
Dolasci turista	1,658	16,659	32,855	60,384	38,829	12,558	8,089	7,836	15,134	13,532	9,902	18,827	47,042	149.9	2,737	13.9
Noćenja turista	5,622	56,838	136,135	280,535	176,547	44,485	30,596	20,989	34,845	32,711	28,257	48,026	128,580	167.7	2,187	37.4
Promet u maloprodaji																
Stalne cijene	-19.1	-21.8	-31.9	-36.6	-23.4	-13.9	-11.9	-8.8	-6.0	-9.4	-6.2	28.4	9.8	-2.1	9.8	3.3
Tekuće cijene	-20.1	-22.2	-32.4	-37.1	-23.4	-14.5	-12.9	-9.6	-6.5	-9.1	-5.3	31.2	13.0	-2.1	13.0	4.6
Industrija																
Industrijska proizvodnja	-8.5	-21.7	-1.1	-2.6	-4.7	13.4	-0.7	-7.9	4.3	22.5	9.3	36.8	0.0	-13.3	0.0	13.4
Prerađivačka industrija	12.8	-13.4	-0.8	-5.6	-6.9	-11.9	7.0	-2.8	-30.8	-8.7	-3.7	37.2	-7.0	-12.5	-7.0	-3.1
Vađenje rude i kamena	9.5	-6.0	3.8	15.2	-14.3	-5.7	17.5	5.3	-11.5	8.9	-7.6	-53.7	-57.7	2.8	-57.7	-21.9
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	-54.5	-37.6	-2.9	-3.6	2.3	75.2	-12.0	-15.4	37.8	64.2	28.1	96.6	80.8	-17.7	80.8	49.0

Tabela 2 Inflacija (Izvor: Monstat)

Inflacija - stope rasta	V 2020	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2021	II	III	IV	V	M-n-M	V 2021 - g-n-g	2021/2020 g-n-g
Indeks potrošačkih cijena	-1.0	-0.2	-0.5	-0.5	0.1	-0.6	-1.0	-0.9	-0.7	-0.1	0.8	2.2	2.4	0.3	2.4	0.9
Harmonizovani indeks potrošačkih cijena	-1.3	-1.0	-1.6	-1.6	-0.9	-1.2	-1.4	-1.3	-0.7	-0.2	0.5	1.8	2.3	0.6	2.3	0.7
Indeks proizvođačkih cijena	0.3	-0.5	-0.6	-0.1	-0.9	-0.4	-0.6	-0.7	-0.2	0.9	1.6	n/p	n/p	n/p	n/p	n/p

Tabela 3 Tržište rada (Izvor: Monstat, ZZCG, Fond PIO)

Tržište rada	V 2020	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2021	II	III	IV	V	M-n-M	V 2021- g-n-g	2021/2020 g-n-g
Broj zaposlenih, u hilj.	181,030	178,178	174,170	172,154	168,778	165,961	163,851	160,978	159,129	157,355	154,782	153,172	151,252	-1.3	-16.4	-17.1
Broj nezaposlenih, u hilj.	42,194	41,890	42,367	43,065	43,383	44,811	47,053	47,509	47,257	52,437	55,283	56,431	56,385	-0.1	33.6	41.5
Stopa nezaposlenosti (%) ³	17.9	18.1	18.3	18.6	18.7	19.3	20.3	20.5	20.4	22.6	23.8	24.3	24.3	0.0	6.4	34.5
Prosječna bruto zarada (€)	773	787	778	782	783	784	784	786	791	790	785	790	792	0.3	2.5	0.9
Prosječna neto zarada (€)	518	527	521	523	524	525	525	527	530	529	526	529	530	0.2	2.3	1.3
Prosječna penzija (€)	289	288	290	290	291	291	291	291	294	294	293	293	293	0.1	1.7	1.6

³ Promjene (M-n-M, V 2021 g-n-g i 2021/2020 g-n-g) prikazane u p.p.

Tabela 4 Monetarni sektor (Izvor: CBCG)

Monetarni sektor	V 2020	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2021	II	III	IV	V	M-n-M	V 2021- g-n-g
Ukupni krediti (u mil.€)	3,074.8	3,101.0	3,181.9	3,235.5	3,210.2	3,206.8	3,246.6	3,159.2	3,197.7	3,190.7	3,262.5	3,295.3	3,322.1	0.8	8.0
Kreditni privredi (u mil.€)	1,123.2	1,129.7	1,148.7	1,129.6	1,123.0	1,117.7	1,121.4	1,109.2	1,106.7	1,122.0	1,136.3	1,150.5	1,167.8	1.5	4.0
Kreditni domaćinstvima (u mil.€)	1,373.9	1,391.0	1,389.4	1,392.7	1,395.7	1,398.7	1,402.2	1,394.2	1,394.0	1,391.4	1,391.2	1,395.6	1,404.5	0.6	2.2
Kreditni Opštoj vladi (u mil.€)	272.0	268.9	298.4	299.6	297.2	292.8	319.4	300.5	292.7	290.9	285.8	284.8	276.6	-2.9	1.7
Kreditni- ostalo (u mil.€)	42.7	42.2	41.4	44.4	44.1	42.9	43.6	37.1	39.5	34.2	34.1	33.9	34.1	0.6	-20.1
Kreditni nerezidentima (u mil.€)	263.0	269.2	303.9	369.2	350.2	354.7	360.0	318.2	364.8	352.2	415.5	430.5	439.1	2.0	66.9
Nekvalitetni krediti (u mil.€)	162.2	163.2	162.5	160.1	180.0	182.5	192.0	172.9	182.1	181.8	177.9	181.8	183.8	1.1	13.4
Dug po osnovu blokade računa (u mil.€)	679.5	684.5	690.4	707.8	725.6	714.7	726.4	771.2	783.0	808.8	808.9	823.6	813.1	-1.3	19.7
Ukupni depoziti (u mil.€)	3,299.2	3,300.9	3,301.2	3,313.5	3,302.0	3,303.6	3,364.7	3,372.9	3,376.5	3,416.3	3,457.5	3,485.0	3,595.2	3.2	9.0
Depoziti privrede (u mil.€)	975.7	963.7	960.1	1,021.6	1,036.9	1,020.4	1,041.2	1,014.8	0,998.6	1,028.9	1,029.1	1,006.6	1,082.2	7.5	10.9
Depoziti stanovništva (u mil.€)	1,237.6	1,242.4	1,235.2	1,219.5	1,224.5	1,226.1	1,229.7	1,254.0	1,240.9	1,252.4	1,263.4	1,276.7	1,266.0	-0.8	2.3
Depoziti Opšte vlade (u mil.€)	248.9	248.5	238.0	228.4	224.1	234.9	236.5	225.5	228.0	225.9	226.1	236.6	246.4	4.1	-1.0
Depoziti - ostalo (u mil.€)	105.9	98.2	99.5	111.6	103.4	104.9	111.9	105.8	106.9	105.9	109.6	107.5	110.0	2.3	3.8
Depoziti nerezidenata (u mil.€)	731.1	748.1	768.4	732.5	713.1	717.3	745.4	772.7	802.0	803.2	829.2	857.6	890.7	3.9	21.8
Kamatna stopa na kredite ⁴	5.9	5.9	5.9	5.9	5.9	5.9	5.8	5.8	5.8	5.8	5.8	5.8	5.8	0.0	-0.2
Kamatna stopa na depozite	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.0	0.0
Obavezna rezerva (u mil.€)	179.3	179.5	178.8	177.7	178.5	178.1	177.9	179.4	180.5	181.1	182.2	184.7	185.0	0.2	3.2

Tabela 5 Eksterni sektor (Izvor: Monstat i CBCG)

Eksterni sektor	V 2020	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2021	II	III	IV	V	M-n-M	V 2021 - g-n-g	2021/2020 g-n-g
Izvoz roba (u mil.€)	18.8	34.8	32.1	30.7	23.8	31.9	37.9	41.6	25.3	34.9	34.2	41.2	30.7	-25.5	63.4	25.0
Uvoz roba (u mil.€)	160.5	192.5	180.5	164.9	179.6	187.0	171.6	180.3	103.8	149.2	185.4	200.7	205.1	2.2	27.8	-0.3
Deficit robne razmjene (u mil.€)	-141.7	-157.7	-148.4	-134.1	-155.8	-155.2	-133.7	-138.7	-78.5	-114.3	-151.2	-159.6	-174.4	9.3	23.1	-5.1
Neto strane direktne investicije (u mil.€)	45.3	33.1	26.6	34.1	25.5	22.5	43.1	56.5	25.8	14.1	43.8	36.6	48.1	31.6	6.1	-25.5

Tabela 6 Fiskalni sektor

Fiskalni sektor	V 2020	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2021	II	III	IV	V	V 2021/V plan	V 2021 - g-n-g	2021/2020 g-n-g
Prihodi budžeta (mil.€)	115.3	132.2	134.3	141.3	142.6	136.4	154.0	182.7	88.6	105.6	154.2	144.1	136.1	-3.4	18.0	2.1
Izdaci budžeta (mil.€)	159.8	179.4	190.6	182.0	164.2	188.4	165.4	205.5	127.4	159.9	164.5	184.2	156.2	-13.1	-2.3	1.2
Suficit/Deficit budžeta (% BDP-a)	-1.0	-1.0	-1.2	-0.9	-0.5	-1.1	-0.2	-0.5	-0.8	-1.1	-0.2	-0.8	-0.4	n/p	n/p	n/p

Tabela 7 Međunarodno okruženje

Međunarodno okruženje	V 2020	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2021	II	III	IV	V	M-n-M	V 2021 - g-n-g	2021/2020 g-n-g
Brent crude oil (USD/barel)	29.38	40.27	43.24	44.74	40.91	40.19	42.69	49.99	54.77	62.30	65.40	64.80	68.50	5.7	133.2	137.5
Aluminijum (USD/T)	1466.4	1568.6	1643.8	1737.3	1743.8	1806.1	1935.3	2014.7	2004.0	2078.6	2190.5	2319.4	2433.5	4.9	66.0	45.8
Euribor (12 mjeseci)	-0.10	-0.23	-0.34	-0.37	-0.44	-0.49	-0.49	-0.50	-0.51	-0.48	-0.49	-0.49	-0.49	0.0	-0.4	-0.3

⁴ Promjene (M-n-M i V 2021 g-n-g) prikazane u p.p.